

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH WE WROCŁAWIU			
SYLABUS DO ZAJĘĆ NA KIERUNKU PEDAGOGIKA II STOPNIA			
Nazwa zajęć	Współzależnienia. Praca z rodziną osoby uzależnionej		
Moduł zajęć	Moduł specjalnościowy: pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką uzależnień		
Rok studiów	II rok studiów		
Semestr studiów	4 semestr studiów		
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia		
Punkty ECTS	3 ECTS		
Reżim	Zajęcia obowiązkowe		
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów ze zjawiskiem współzależnienia jako nieprawidłowego przystosowania do sytuacji uzależnienia członka rodziny; nabycie umiejętności diagnozowania i udzielania wsparcia rodzinie dysfunkcyjnej oraz doskonalenie warsztatu zawodowego pedagoga resocjalizacyjnego.		
Wymagania wstępne	Kandydat powinien posiadać tytuł licencjata w zakresie pedagogiki lub pokrewnych nauk społecznych (np. psychologii, socjologii, pracy socjalnej), co zapewnia podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii i nauk społecznych, a także wstępne umiejętności i kompetencje niezbędne do pracy w obszarze działalności pedagogicznej i społecznej.		
Kod efektu	Treść efektów uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć
Wiedza			
K_W05	Student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę o procesie wchodzenia i wychodzenia ze współzależnienia oraz o jego konsekwencjach psychologicznych dla funkcjonowania rodziny.	Egzamin Zaliczenie	wykład ćwiczenia
K_W08	Student posiada pogłębioną i usystematyzowaną wiedzę na temat form wsparcia instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego dla rodzin dysfunkcyjnych.	Egzamin Zaliczenie	wykład ćwiczenia
K_W09	Student zna metody reedukacji rodziny dysfunkcyjnej zmierzające do redukcji szkód i poprawy jej bezpieczeństwa psychicznego.	Egzamin Zaliczenie	wykład ćwiczenia
Umiejętności			
K_U02	Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do prawidłowego diagnozowania współzależnienia w rodzinie.	Obserwacja studenta	wykład ćwiczenia
K_U06	Student potrafi dobierać metody i techniki pracy z rodziną dysfunkcyjną, formułować wnioski i weryfikować ich skuteczność.	Obserwacja studenta	wykład ćwiczenia
K_U11	Student potrafi prowadzić grupę samopomocową oraz zajęcia psychoedukacyjne dla osób współzależnionych i ich dzieci, podnosząc kompetencje społeczne uczestników.	Obserwacja studenta	wykład ćwiczenia
Kompetencje społeczne			

K_K01	Student ma świadomość swoich umiejętności i wiedzy, rozumie potrzebę stałego doskonalenia warsztatu zawodowego oraz rozwoju osobistego.	Obserwacja studenta	ćwiczenia
K_K05	Student odznacza się odpowiedzialnością za przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich konsekwencje.	Obserwacja studenta	ćwiczenia
Treści programowe			
Forma zajęć: wykład			
1. Zajęcia organizacyjne. Przedstawienie programu ćwiczeń na bazie sylabusu oraz omówienie zasad uzyskania zaliczenia. 2. Współuzależnienie – pułapka kontrolowania 3. Funkcjonowanie dziecka w rodzinie z uzależnieniem 4. Model pomocy osobom współuzależnionym i ich dzieciom 5. System wsparcia instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego 6. Nurty działań samopomocowych i reedukacja rodziny dysfunkcyjnej			
Forma zajęć: ćwiczenia			
1. Zajęcia organizacyjne. Przedstawienie programu ćwiczeń na bazie sylabusu oraz omówienie zasad uzyskania zaliczenia. 2. Warsztat wyznaczania i obrony granic Uczestnicy pracują na studium przypadku: definiują, jakie granice (emocjonalne, czasowe, finansowe) są naruszane w rodzinie z uzależnionym, a następnie w parach trenują komunikację „ja-komunikatami” w celu asertywnego przywrócenia tych granic. 3. Symulacja mediacji rodzinnej W małych grupach odgrywana jest sesja mediacyjna między osobą uzależnioną, członkiem współuzależnionym i co najmniej jednym dzieckiem. Ćwiczą priorytetyzację potrzeb, ustalanie wspólnych zasad i tworzenie bezpiecznego planu działania. 4. Projektowanie kompleksowego programu psychoedukacji Zespół opracowuje trzymodułowy konspekt warsztatów dla różnych członków rodziny (osoby współuzależnione, dzieci, para): obejmuje diagnozę potrzeb, cele edukacyjne, metody interakcji i narzędzia ewaluacji (np. ankieta przed-po). 5. Interwencja kryzysowa „first-response” Na podstawie nagranych fragmentów odgrywki („osoba współuzależniona w kryzysie emocjonalnym”), grupy ćwiczą krótką, strukturalną interwencję: rozpoznanie poziomu zagrożenia, udzielenie wsparcia emocjonalnego i kierowanie do dalszych źródeł pomocy. 6. Moderowanie grupy wsparcia Każda para studentów prowadzi 15-minutowy fragment spotkania grupy samopomocowej dla współuzależnionych: otwarcie, zarządzanie dynamiką wypowiedzi, wprowadzenie ćwiczenia uważności oraz zebranie i podsumowanie kluczowych refleksji.			
Praca własna			
1. Zapoznanie się z literaturą przedmiotu. 2. Przygotowanie się do egzaminu/zaliczenia.			
Metody dydaktyczne	Wykład: wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną Ćwiczenia: problemowe dyskusja, meta plan, praktycznego działania, projektowanie zadań, metoda przypadków, burza mózgów, projekty grupowe i prezentacje multimedialne		
Narzędzia dydaktyczne	Wykład: prezentacja multimedialna Ćwiczenia: prezentacja multimedialna		
Skala ocen	Na ocenę 2	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	

	Na ocenę 3	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 51%-60% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 3,5	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 61%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 4	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 71%-80% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 4,5	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 81%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 5	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
Kryteria oceny	Wykład: Podejście do egzaminu uwarunkowane jest otrzymaniem pozytywnej oceny z ćwiczeń. Egzamin w formie ustnej poprzez wylosowanie 3 pytań. Każde pytanie egzaminacyjne oceniane jest oddzielnie. Końcowa ocena z egzaminu to średnia z ocen z wszystkich pytań. Aby uzyskać wynik pozytywny z każdego z pytań trzeba uzyskać minimum ocenę 3. Obserwacja studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego wynikającego z roli pedagoga. Student, który nie zaliczył egzaminu ma prawo podejść do egzaminu w drugim terminie zorganizowanego w sesji poprawkowej.		
	Ćwiczenia: 100% obecności na zajęciach, uzyskanie $\geq 60\%$ wymaganej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się, pozytywna postawa zawodowa. Usprawiedliwiona nieobecność musi zostać odrobiona w uzgodnieniu z wykładowcą przedmiotu i w terminie wskazanym przez niego w sposób zapewniający prawidłową weryfikację efektów uczenia się przypisanych do danego przedmiotu. Nieobecności nieodpracowane skutkują brakiem zaliczenia przedmiotu.		
	Test jednokrotnego wyboru składający się z 25 pytań. Test ma na celu sprawdzenie stopnia opanowania treści objętych programem zajęć. Każde pytanie ma formę zamkniętą z czterema wariantami odpowiedzi, z których tylko jeden jest prawidłowy. Za każdą poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 punkt. Brak odpowiedzi lub odpowiedź błędna lub zaznaczenie więcej niż jednej odpowiedzi skutkuje przyznaniem 0 punktów za dane pytanie.		
	Obserwacja studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego wynikającego z roli pedagoga.		
	Formy aktywności	Godziny	ECTS
	Wykład	10	0,4
	Ćwiczenia	15	0,6
	Lektorat	-	-

Seminarium	-	-
Praktyki zawodowe	-	-
Praca własna	50	2
Łącznie:	75	3
Literatura podstawowa		
1. Stanger L., Uzależnienie w rodzinie. Wsparcie dla bliskich – rozpoznanie problemu, emocje, zdrowie, Publicat 2022.		
2. Flis J., Współuzależnieni. Jak zatroszczyć się o siebie i budować zdrowe relacje z osobami uzależnionymi, Społeczny Instytut Wydawniczy Znak 2022.		
Literatura uzupełniająca		
1. Klimczak W., Współuzależnienie. Doświadczenie żon alkoholików. Doświadczenia żon alkoholików w perspektywie biograficznej, Difin 2023.		
2. Modrzyński R., O uzależnieniu prosto i zrozumiale. Niezbędnik pacjenta i jego rodziny, Difin 2019.		
Inne		
-		